

Format scoren effecten naar criteria Klinke en Renn

Tabel 1. Effecten bij in stand houden maatregelen

Het worst case bij in stand houden maatregelen had CZ als volgt gedefinieerd: ondanks de huidige Corona-maatregelen is er een hoge besmettingsgraad (bijvoorbeeld $R_0=3$) van COVID-19, zijn er dagelijks 2400 IC bedden bezet met voornamelijk COVID-19 patiënten, is er een tekort aan PBM en geneesmiddelen, blijkt zorg op afstand in de GGZ niet te werken en houdt de bevolking zich niet meer aan de maatregelen.

Logischerwijs - maar wel goed om te benadrukken - is dit een fictief scenario, aangezien bij het in stand houden van de maatregelen de R_0 en de bezetting op de IC-capaciteit heel laag zouden zijn. Want de maatregelen blijken effectief te zijn geweest om de meeste van onderstaande effecten tegen te gaan.

Bij het invullen van de tabel bleek dan ook dat het meer opleverde als de effecten van het direct stoppen van alle maatregelen worden gescoord. Sowieso lukte het niet om het zwarte scenario te scoren, omdat dit teveel effecten in 1 zijn, namelijk er wordt kwalitatief suboptimale IC zorg verleend door personeel dat niet goed geschoold is en er worden heel veel patiënten geweigerd voor opname op de IC op grond van niet medische gronden.

Effect-beschrijving	Criter ia K&R	Omvang van schade	Kans van optreden	Mobilisatie-kracht	Externaliteiten	Alomtegen- woordighei d	Onomkeer- baarheid	Hersteltijd	Direct effect	Eindsco re
Zwarte scenario een jaar in werking	Score	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Uitleg	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Toename calamiteiten in de zorg	Score	++	+	+	--	+	++	+	+	7
	Uitleg	Doden en persoonlijk leed. Zowel bij personeel als nabestaande n	Aanzienlijk, door tekort en oververmo eid personeel.	Raakt personeel en nabestaanden, kán iedereen raken dus potentie tot ophef.	Gezondheidssch ade en daarmee economische schade	Grote impact op betrokkene n, ophef daarbuiten, maar minder	Schade is onomkeerba ar	Hersteltijd van vertrouwe n kan lang zijn	Een calamiteit heeft direct schade. De ophef kan later komen, er kan ook	

						impact			eerst begrip zijn.	
Oplopende wachtlijsten ziekenhuiszorg	Score	++	++	+/-	+	+	++	+/-	++	10
	Uitleg	Verlies gezonde levensjaren, doden en persoonlijk leed.	Direct effect, breed verspreid over Nederland	Raakt alleen mensen die andere MSZ zorg nodig hadden. grote onrust, grote ontevredenheid	Gezondheidsschade en daarmee economische schade, druk op zorgmedewerkers of ze wel het goede doen.	Grote impact op betrokkenen, ophef daarbuiten maar minder impact	Gewonnen levensjaren, leed en doden zijn niet omkeerbaar	Lange hersteltijd voor ziekenhuis personeel, en om wachtlijsten weg te werken. Wachtlijsten kunnen minder worden door hoge sterfte.	Direct en continu.	
Toename depressie en suïcidaliteit	Score	++	+/-	-	+	+	++	+	+	7
	Uitleg	Verlies gezonde levensjaren, doden en persoonlijk leed.	Uit onderzoek blijkt negatieve impact coronatijd op mentale gesteldheid, aantal suïcides is niet toegenomen	Raakt mensen met GGZ problematiek, niet de meest uitgesproken groep (op een aantal twitteraars na)	Gezondheidsschade en daarmee economische schade, kan iedereen raken dus ook alle sectoren (bijv. als iemand voor de trein springt).	Grote impact op betrokkenen, kan iedereen raken.	Suïcide onomkeerbaar, depressie is behandelbaar	Onmogelijk te herstellen of lang hersteltraject.	Suïcide en depressie geeft direct schade.	

Grote uitval zorgmedewerkers (zowel psychisch, als door COVID-19 infectie, als door overlijden, als door vertrek agv hoge werkdruk)	Score	++	+	++	+	+/-	+	++	++	11
	Uitleg	Doden, veel productieverlies, veel neveneffecten (bijvoorbeeld nog langere wachttijden in de zorg, of dat werken in de zorg afschrikt en daardoor nog grotere tekorten).	Direct effect, risico nu al zichtbaar.	Staan in de vuurlinie, grote zichtbaarheid.	Gezondheidsschade en daarmee economische schade, druk op zorgmedewerkers	Treft alleen zorgpersoneel, secundaire effecten treffen groter deel bevolking.	Veel doden en persoonlijk leed wat onomkeerbaar is.	Lange hersteltijd voor personeel, angst zal daar langer aanwezig zijn	Direct effect.	
Langdurig tekort aan zorgpersoneel vanwege gestopte opleidingen	Score	+	+	--	--	+/-	++	++	+	3
	Uitleg	veel secundaire effecten zoals nog langere wachttijden in de zorg, daardoor verlies gezonde levensjaren en doden.	Direct effect, nu al zichtbaar.	Door secundair effect weinig zichtbaarheid.	Mogelijke secundaire gezondheidsschade en daarmee economische schade.	Treft alleen zorgpersoneel, secundaire effecten treffen groter deel bevolking.	Terugkeren naar oude situatie kan	Er waren al grote tekorten die moeilijk oplosbaar waren. Dat wordt alleen maar erger geworden.	Direct effect (door directe sluiting) en langdurig effect.	
Oplopende druk wijkverpleging	Score	+/-	+/-	-	+	-	-	-	+	-2
	Uitleg	Druk op medewerkers, kosten	Afhankelijk van de ontstane	Raakt vooral ouderen en wijkverpleegkundigen	Toename gebruik PBM, druk op	Impact op betrokkenen, minder	Indien als secundair effect de	Vertrouwen zal terugkeren	Bij langere tijd aanhouden	

		lopen op.	angst voor het verpleeghu is.		zorgmedewerke rs.	impact daarbuiten	verpleeghui zen niet omvallen, dan ebt de angst weer weg en wil men daar weer naartoe. Daarmee neemt de druk op de wijkverplegi ng weer af.		de vraag naar wijkverplegi ng, zal de druk op medewerker s en budget oplopen.	
--	--	-----------	--	--	----------------------	----------------------	--	--	--	--

Tabel 2. Effecten bij direct opheffen maatregelen

Effect- beschrijving	Criter ia K&R	Omvang van schade	Kans van optreden	Mobilisatie-kracht	Externaliteiten	Alomtegen- woordighei d	Onomkeer- baarheid	Hersteltijd	Direct effect	Eindsco re
R0 schiet omhoog	Score	++	++	++	++	++	+	+	++	14
	Uitleg	Veel doden en persoonlijk leed, hoge zorgkosten	Direct effect, breed verspreid over Nederland	Raakt iedereen in Nederland; zorgverleners en burgers, grote onrust, grote ontevredenheid	Gezondheidsschade en daarmee economische schade, druk op zorgmedewerkers, toename gebruik PBM.	Grote impact op betrokkenen, veel betrokkenen	Veel doden en persoonlijk leed wat onomkeerbaar is, door instellen van maatregelen weer snel naar een $R_0 < 1$.	Als maatregel en niet worden aangescherpt duurt het lang voordat de R_0 weer < 1 is, lerend vermogen van mensen helpt wel	Snel effect op de schade	
Explosieve toename vraag IC-zorg voor COVID patiënten	Score	++	++	++	++	++	+	++	++	15
	Uitleg	Code zwart, veel doden en persoonlijk leed.	Direct effect, breed verspreid over Nederland	Raakt iedereen in Nederland; zorgverleners en burgers, grote onrust, grote ontevredenheid	Gezondheidsschade en daarmee economische schade, druk op zorgmedewerkers, verdrukking van NON-COVID zorg, toename	Grote impact op betrokkenen, veel betrokkenen	Veel doden en persoonlijk leed wat onomkeerbaar is, door instellen van maatregelen zal druk	Lange hersteltijd voor personeel op de IC's.	Er geldt een exponentiele groei van patiënten op de IC	

zorgmedewer kers		Code zwart, veel doden en persoonlijk leed, veel productiever lies	Direct effect, risico nu al zichtbaar.	Staan in de vuurlinie, grote zichtbaarheid.	Gezondheidssch ade en daarmee economische schade, druk op zorgmedewerke rs.	Treft alleen zorgperson eel, secundaire effecten treffen groter deel bevolking.	Veel doden en persoonlijk leed wat onomkeerb aar is.	Lange hersteltijd voor personeel, angst zal daar langer aanwezig zijn	Direct effect.	
	Uitleg	Doden vallen er ongeacht de uitkomst van de discussie, politieke schade is mogelijk.	Risico nu al zichtbaar	Raakt iedereen in Nederland; zorgverleners en burgers, grote onrust, grote ontevredenheid, potentie tot ophef,	Discussie kan overslaan op andere sectoren; wie waar recht op heeft.	Discussie gaat iedereen aan en het is afhankelijk van de uitkomst wie er in de bevolking geraakt wordt.	Je kan de discussie afsluiten en weer verder gaan waar we gebleven waren. Nu al zichtbaar.	Terugkeer naar toen de discussie nog niet gevoerd werd kan snel gaan. Nu al zichtbaar.	Door hoogoplopend e gemoederen snel effect.	